

Voor de eindejaarstentoonstelling *Copy/Paste* nodigde galerie With Tsjalling 25 kunstenaars uit zich te laten inspireren door een werk van een andere kunstenaar. Het leverde een gevarieerde expositie op, waarbij de ene kunstenaar een werk kopieerde en de ander er zijn eigen stempel op plakte.

ILLAND PIETERSMA

In de winter organiseert galerie With Tsjalling vaak een thematentoonstelling. Eerder stond bijvoorbeeld het stilleven met een schaalte kersen centraal, of vorig jaar, bij het tienjarig jubileum, 'taart'. Deze keer kwam galeriehoudster Tsjalling Venema op het idee voor *Copy/Paste*, toen drie bevriende kunstenaars binnen korte tijd een werk hadden gemaakt, geïnspireerd door een andere kunstenaar.

Heiko Müller uit Duitsland tekende de 'Vrouw met hermelijn' van Da Vinci na, maar gaf haar heel absurd een plank als hoofd. Jans Muskee, bij wie erotische verlangens, humor en ongemak hand in hand gaan, tekende de (gigantische) spermastraal, die ontspruit uit het manga-beeld 'Lonesome cowboy' van de Japanse kunstenaar Takashi Murakami. En Sander van Deurzen schilderde een abstract doek met zeepbellen, overgenomen van de 'Bellenblazer' (1867) van Manet, die het op zijn beurt weer had van de 18de-eeuwse genreschilder Chardin. „Kopiëren is blijikbaar een ding”, concludeerde Venema. Reden voor hem om daar meer kunstenaars bij te zoeken.

Anne van As schildert wel vaker berglandschappen, maar plaatste daar nu een figuurtje in. En zie, de link met 'Wandelaar boven de mist' van Casper David Friedrich is snel gelegd. Mieke Fokkinga legt doorgaans de focus op patronen in alledaagse voorwerpen, zoals pennywafels, tumtum-snoepjes of, zoals hier, hagelslag. Als je goed kijkt, ontdek je de vormen van kleine opblaashondjes van Jeff Koons. Zo maakte ze een museale variant van 'funnies'-broodbeleg. De postmodernistische kunstenaar zelf zou vast smullen, als zijn kunst echt op die manier onder een breed publiek onder de aandacht werd gebracht.

Minder duidelijk is de foto van Victor van Loon, met een naakte figuur die in de struiken lijkt te duiken. Het is een verregaande interpretatie van het bekende schilderij *A bigger splash* (1967) van David Hockney. En ook de abstracte schilderijen van Nancy de Graaf geven hun inspiratiebron niet gemakkelijk prijs. Ook al lijkt de titel *Maar Rousseau?* een hint te geven, het vraagteken blijft.

Gelukkig is er in de galerie een boekje met een overzicht van de

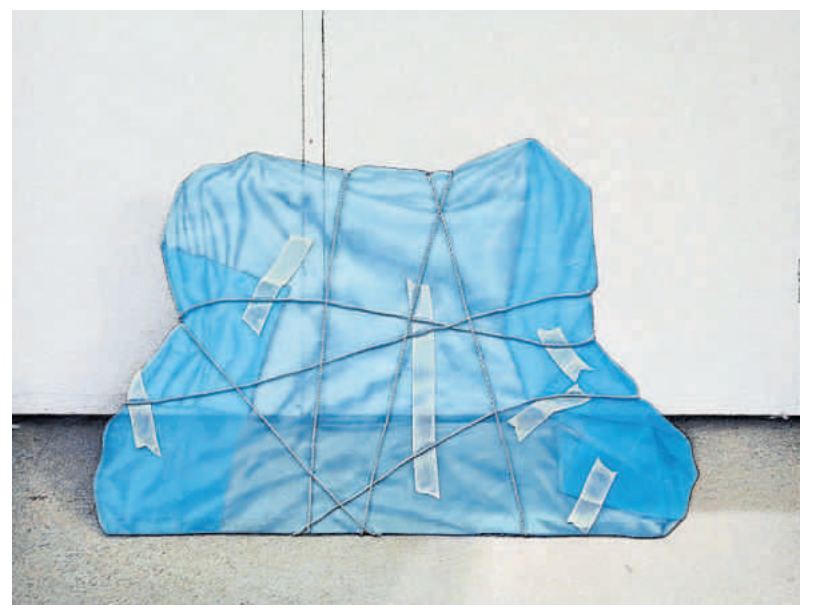

Chiaki Kamikawa, *Petora To Romiu Oki Namiura (The Great Wave Off Petra Tou Romiou)*, 2022, naar Katsushika Hokusai, circa 1830-32.

Een spermastraal en een vrouw met een plankhoofd

Stijn Rietman, *Stappen op Lego*, 2022, naar Co Westrik, *Snijden aan gras*, 1966.

Rosa Everts, *Packages1*, 2022, naar werk van Man Ray.

werken, waarop de kunstenaars zich gebaseerd hebben. Het blijkt om de *Slapende zigeuner* (1897) van Henri Rousseau te gaan, en dan met name een detail uit het kleurrijke streepjesgewaad, dat De Graaf in expressieve vegen heeft vertaald. Zo plukt iedereen elementen van zijn eigen gading uit de kunstwerken van hun

Als er één kunstenaar bekend is met copy en paste, dan is het Rob Scholte

voorbeelden en ontstaan er verrassende mengvormen en uitkomsten.

Als er één kunstenaar bekend is met copy en paste, dan is het Rob Scholte. Hij leverde twee van de duizend borduurwerken aan, die hij zes jaar geleden in museum De Fundatie in Zwolle ophing. Hij had de huisvuilzetsels gevonden op rommelmarkten en hing ze omgekeerd op. Nu zien we de achterkant van Vermeers *Melkmeisje* en het *Angelus* van Millet. Gedachten over readymades, de rafelige keerzijde van de werkelijkheid of de onderliggende lagen van beroemde schilderijen mag iedereen zelf invullen.

Charlotte Caspers is bekend van de tv-series *Het geheim van de Mees-*

ter en *De kleuren van Caspers*. In de eerste reeks kopieerde ze haarfijn schilderijen van bijvoorbeeld Rembrandt en Jeroen Bosch. De tweede serie ligt dicht bij haar eigen werk: onderzoek naar pigmenten in abstracte vlakken. Nu liet ze zich inspireren door Yves Klein en experimenteerde ze met twee van de favoriete kleurstoffen van de Fransman: ultramarijn en goud.

Zeer sterk is de variatie die Stijn Rietman maakte op *Snijden aan gras* (1966) van Co Westerk, waarbij een vinger wordt opengescheurd door een grassprietje. Rietman schilderde *Stappen op Lego*, met een voet op een geel blokje. Qua sfeer en toon zou dit in het oeuvre van Westerk

kunnen passen. Tegelijkertijd hoort het bij Rietman, in wiens realistische schilderijen alledaagse objecten – waaronder Lego – centraal staan.

Hij maakte ook een landschap op aanwijzingen van tv-schilder Bob Ross. Bij Ross stond altijd de *joy of painting* voorop en kon iedereen eenzelfde kunstwerk op zijn eigen manier maken. Rietman schilderde in het landschap Bob Ross als Legopoppetje. Waarmee wordt benadrukt dat *Copy/Paste* vooral ook een tentoonstelling met een knipoog is.

Copy/Paste, 25 kunstenaars, t/m 31 december bij galerie With Tsjalling, Kosterstergang 26R, Groningen. Open: wo-vr 12-17, za 11-17.